

Národná stratégia
výskumu, vývoja
a inovácií

SLOVENSKO,
KTORÉ SI VERÍ

Výskumom a inováciami k vyššej kvalite života

Národná stratégia výskumu, vývoja a inovácií 2030 počíta s navýšením investícií, zlepšením užívateľskej skúsenosti, nasmerovaním zdrojov k vyššej kvalite a spoločenskému dopadu.

Prečo „Slovensko, ktoré si verí“?

Slovensko má po rokoch víziu a plán, ako zvýšiť konkurencieschopnosť ekonomiky a kvalitu života, a to jedným z najtrvalejších spôsobov - podporou výskumu, inovácií a talentu. Na základe dát vieme, že investície do vedy a inovačného ekosystému sa môžu našej krajine v dlhodobom horizonte vrátiť viac ako dvojnásobne.

Model hospodárskeho rastu, na ktorý sa Slovensko spoliehalo posledné dve dekády, sa pomaly vyčerpáva. Zo Slovenska odchádza množstvo talentovaných ľudí, ktorí tu nenachádzajú príležitosť naplniť svoj potenciál. Zároveň čelíme čoraz nevyspytateľnejším výzvam, krízam a trendom. Je najvyšší čas, aby Slovensko inovovalo - svoj model rastu, podporu výskumu a inovácií, aj prístup k ľudskému kapitálu.

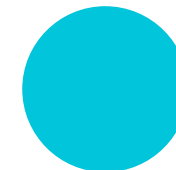
Národná stratégia dostala názov „Slovensko, ktoré si verí“. Odkazuje na dva kľúčové aspekty.

- Po prvé, cieľme na budovanie **sebavedomia** Slovenska, založeného na reálnych výsledkoch, schopnosti čeliť aj zložitým výzvam a našom príspevku ku globálnemu pokroku.
- Po druhé, cieľme na zvyšovanie **dôvery** voči verejným inštitúciám najmä prostredníctvom dôrazu na lepšie a užitočnejšie služby štátu a rozvíjaním dôvery štátu vo svojich vlastných občanov, vrátane výskumníkov a podnikateľov.

Sebadôvera a dôvera v iných sú nutnými prísadami dobrého výskumného a inovačného prostredia, ktoré vzniká v prostredí neustálej spolupráce rôznorodých aktérov.

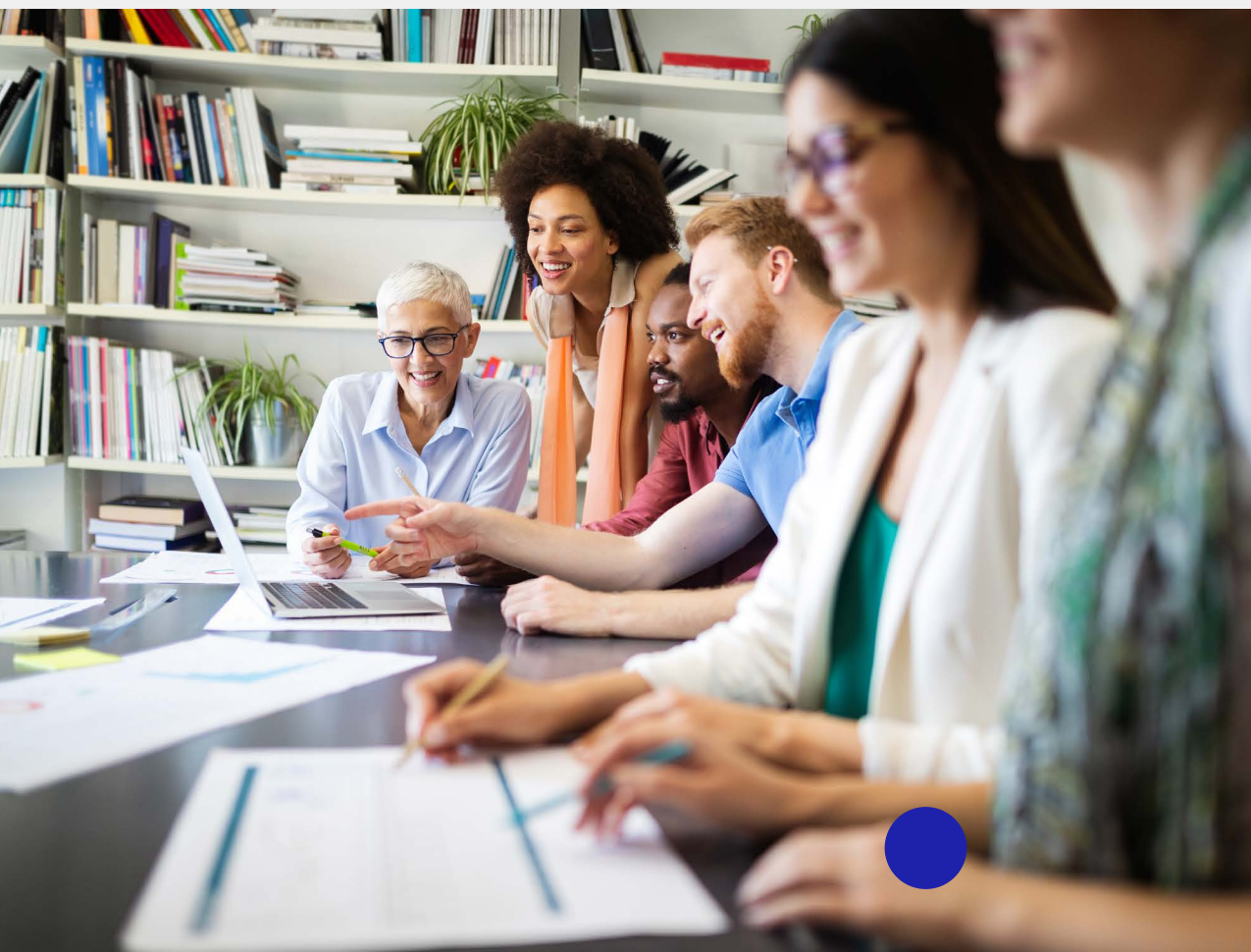
Čo chceme dosiahnuť?

- Posunúť sa o 10 priečok v európskom rebríčku inovačnej výkonnosti
- Zvýšiť investície do výskumu a vývoja na 2% HDP (z toho 1,2% zo súkromných zdrojov)
- Prilákať 25-tisíc vysokokvalifikovaných ľudí zo zahraničia

Čo sú kľúčové oblasti zmeny?

- **Investícia do kvalitného systému.** Popri nevyhnutnom zvýšení prostriedkov do výskumu, vývoja a inovácií cieľme na kvalitatívnu zmenu celého systému podpory výskumu a inovácií. Navrhujeme efektívnejšiu koordináciu, vyjasnenie kompetencií a zjednodušenie procesov z pohľadu výskumníkov a inovátorov.
- **Cielenie na vysokokvalifikovaný talent.** Národná stratégia upriamuje pozornosť na rozvoj domáceho talentu a lákanie a udržanie domáceho aj zahraničného talentu. Okrajovo upozorňuje aj na potrebu cieleného zvyšovania kvality života v slovenských mestách, v ktorých sa koncentruje drvivá väčšina zdrojov na výskum a inovácie.
- **Koncentrácia zdrojov do vybraných priorít.** Slovensko je malá, silne priemyselná krajina, ktorá nemá dostatočnú koncentráciu talentu a zdrojov na to, aby sa mohla sústrediť na všetko. Stratégia navrhuje niekoľko mechanizmov na identifikáciu prioritných investičných oblastí v súlade s najväčšími domácimi výzvami a globálnymi trendmi.

Národná stratégia výskumu, vývoja a inovácií do roku 2030 je strešný strategický dokument, ktorý určuje zámery, ciele a priority Slovenskej republiky a princípy dobrého riadenia a efektívnosti v oblasti výskumu, vývoja a inovácií. Jej schválením Slovensko splnilo jeden z mílnikov Plánu obnovy a odolnosti SR. Súčasťou stratégie je aj akčný plán s 91 konkrétnymi opatreniami. Na plnenie stratégie dohliada Rada vlády pre vedu, techniku a inovácie. Výskumná a inovačná autorita vyhodnocuje plnenie jednotlivých opatrení formou semaforu.

Ako dosiahneme zmenu?

Férový a predvídateľný systém

- Aplikujeme pravidlo „know how“, nie „know who“, pričom dobre navrhnutý systém bude prístupný, prehľadný a férovo nastavený pre všetkých.
- Súčasťou reformy je pravidelne aktualizovaný predbežný plán grantovej podpory a zavedenie medzinárodných panelov a posudkov od zahraničných odborníkov.
- Medzi už aplikované opatrenia patrí povinné zverejňovanie zámerov výziev na webe vaia.gov.sk, online informačné semináre a pravidelné zverejňovanie odpovedí na otázky k zámerom výziev formou často kladených otázok na webe VAIA.
- Zavádzame princíp jednotných miest alebo portálov, či už pri podpore výskumu a inovácií alebo službách pre vysokokvalifikovaný talent. Vo výsledku užívatelia na jednom mieste nájdu všetky podstatné informácie v prehľadnej forme.

Zapájanie aktérov

- Do prípravy stratégie sme zapojili stovky ľudí z výskumného a inovačného prostredia. Jednotlivé politiky zo stratégie naďalej konzultujeme s dotknutými aktérmi a využívame profesionálnu facilitáciu veľkých skupín najmä pri zložitých a konfliktných témach.
 - Pod Radou vlády pôsobí Koordinačná platforma, komunikačný orgán dôležitých aktérov na zdieľanie informácií a komentovanie návrhov, ako aj niekoľko pracovných skupín.
- Výzvy a implementačné pravidlá majú byť pre žiadateľa zrozumiteľné a jednoducho aplikovateľné. Budeme neustále zlepšovať, ako komunikujeme.

Kto je zodpovedný za realizáciu stratégie?

Výskumná a inovačná autorita na Úrade vlády vznikla na základe potreby strategicky usmerňovať a koordinovať politiky v oblasti výskumu a inovácií najmä tam, kde nezapadajú jasne do kompetencie už existujúcich rezortov. Je výkonnou zložkou a sekretariátom Rady vlády

pre vedu, techniku a inovácie. Hlavným cieľom VAIA je reformovať štátnu podporu výskumného a inovačného ekosystému a zvýšiť tak inovačnú výkonnosť Slovenska. Za čiastkovú realizáciu stratégie pod koordináciou VAIA zodpovedajú mnohé iné zložky štátnej správy.

Kto dohliada na plnenie stratégie?

Rada vlády SR pre vedu, techniku a inovácie v novom expertnom zložení po vzore západných ekonomík vznikla v reakcii na prudké zaostávanie Slovenska v inovačnej výkonnosti a nízku efektivitu verejných politík na podporu špičkového výskumu. Je hlavným koordináčnym a poradným

orgánom slovenskej vlády v oblasti výskumných a inovačných politík. Radu vedie predseda vlády. Členmi sú štyria ministri kľúčoví pre financovanie výskumu a inovácií a desiat experti z vedeckej a podnikateľskej oblasti, ktorých vyberá medzinárodná výberová komisia.

V práci sa riadime predovšetkým dátami a overenými príkladmi dobrej medzinárodnej praxe. Verejné politiky tvoríme spolu s výskumným a inovačným prostredím a navrhujeme riešenia najmä s ohľadom na potreby tých, ktorých sa vo výsledku najviac dotýkajú. Našou ambíciou je búranie stereotypov o neefektívnosti štátnych orgánov a budovanie prostredia založeného na dôvere, transparentnosti, spolupráci a otvorenosti novým myšlienkam a nápadom.

Priority 2023:

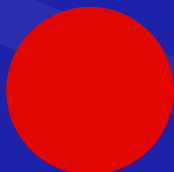
- **Zjednodušenie grantovej podpory:**
Dokončená záväzná metodika riadenia, financovania a hodnotenia podpory výskumu, vývoja a inovácií
- **Zníženie informačných bariér:**
Návrh jednotného informačného a kontaktného miesta pre všetky agentúry a zdroje financovania
- **Zjednodušenie príchodu cudzincov:**
Základný návrh konceptu asistenčných/integračných služieb pre vysokokvalifikovaných cudzincov z tretích krajín
- **Zavedenie ESOP:**
Schválenie legislatívnej úpravy odmeňovania zamestnancov a kontraktorov prostredníctvom podielu na vlastníctve firmy

Priority 2026:

- **Predvídateľnosť financií:**
Zvýšenie investícií do výskumu, vývoja a inovácií zo štátneho rozpočtu podľa národnej stratégie (primárne od roku 2026), aj vďaka medzirezortnému rozpočtovému programu pre výskum, vývoj a inovácie
- **Reorganizácia:**
Príprava nového zákona o výskume, vývoji a inováciách a reorganizácia a konsolidácia ministerstiev, agentúr a inštitúcií zodpovedných za tvorbu politik a podporu VVI
- **Zjednodušovanie procesov:**
Výrazné zjednodušenie verejného obstarávania, auditu a finančnej kontroly v oblasti výskumu, vývoja a inovácií

Akcny plán k Národnej stratégii so všetkými opatreniami nájdete na
www.vaia.gov.sk/akcny-plan

Výskumná a inovačná autorita

Úrad vlády Slovenskej republiky
Námestie slobody 1
813 70 Bratislava

www.vaia.gov.sk

 vaia@vlada.gov.sk

 02/209 25 737

 Výskumná a inovačná
autorita (VAIA)

 Výskumná a inovačná
autorita - VAIA

 [vaia.gov.sk](https://www.instagram.com/vaia.gov.sk)

ABY
SLOVENSKO
INOVOVALO

vaia.gov.sk

ÚRAD VLÁDY
SLOVENSKEJ REPUBLIKY

PLÁN [OBNOVY]

Financované
Európskou úniou
NextGenerationEU